

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobkyně: **P. E.**, zast. Mgr. Lucií Půtovou, advokátkou se sídlem 8. března 21/13, Liberec, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 11. 2024, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 9. 10. 2025, č. j. 60 Ad 15/2024-71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně („stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci, kterým byla zamítnuta její žaloba proti označenému rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky stěžovatelky a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení, kterým byl stěžovatelce přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně dle § 38 a § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Stěžovatelka tvrdí, že jí má být přiznán důchod pro invaliditu třetího stupně.

[2] Krajský soud nechal v rámci soudního řízení vypracovat posudek posudkovou komisí MPSV v Ústí nad Labem. Ta označila za rozhodující důvod nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky X. Zdravotní stav hodnotila dle kapitoly V, položky 5c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, a stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na horní hranici 35 %. Krajský soud si dále vyžádal srovnávací posudek, a to s ohledem na určení jiné rozhodující příčiny invalidity ze strany posudkové komise v Ústí nad Labem oproti posudkům ve správním řízení. Posudková komise MPSV v Hradci Králové hodnotila zdravotní stav stěžovatelky rovněž dle kapitoly V, položky 5c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a stanovila míru poklesu pracovní schopnosti o 35 %.

[3] Krajský soud na základě posudků uvedl, že míra poklesu pracovní schopnosti činila ke dni vydání napadeného rozhodnutí méně než 49 %. Závěr žalované o invaliditě prvního stupně tak byl správný. Zároveň soud odmítl provést stěžovatelkou navrhované důkazy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[4] Stěžovatelka napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody výslovně podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s.

[5] Stěžovatelka brojí proti závěrům krajského soudu, které se týkají jejího zdravotního stavu. Trvá na tom, že zejména s ohledem na zprávy MUDr. S., Ph.D., dosahuje její invalidita třetího stupně. Namítá, že krajský soud neprovedl navržené důkazy, ani nezadal revizní znalecký posudek. Napadený rozsudek považuje za nepřezkoumatelný. Navrhla jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaná se ztotožnila se závěry krajského soudu. Upozornila, že soudy si nemohou samy učinit úsudek o otázce vzniku a stupni invalidity. Odborné posudky krajský soud hodnotil správně, rozsudek je přezkoumatelný.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] NSS se dle § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou. Nepřijatelnost kasační soud podrobně vyložil v usnesení z 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotné právního postavení stěžovatelky.

[8] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[9] Napadený rozsudek krajského soudu vychází z právních závěrů, které mají základ v judikatuře NSS, žádná z otázek není nová. Soud uvedená východiska respektuje a nijak z nich nevybočuje. Nelze ani konstatovat, že by se dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

[10] Stěžovatelka vznesla v kasační stížnosti tři okruhy otázek: 1) nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, 2) opomenuté důkazy a 3) nedostatečně, respektive nesprávně zjištěný skutkový stav ohledně jejího zdravotní stavu.

[11] K problematice nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí se NSS již mnohokrát vyjádřil (např. rozsudky z 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, a z 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný a jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění rozhodnutí. Nepřezkoumatelné je rozhodnutí, které nelze přezkoumat pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody. Nepřezkoumatelnost je třeba vykládat v souladu s jejím skutečným smyslem, neboť jde o jednu z nejzávažnějších vad řízení, kterou lze konstatovat pouze v případě, že skutečně nelze seznat, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku jeho

pokračování

rozhodnutí, resp. proč považoval vznesené námitky za nedůvodné (rozsudek NSS z 4. 3. 2022, č. j. 5 As 158/2021-36, bod 18). Ani absence přímé reakce na každý argument účastníka řízení nepředstavuje nezákonnost či nepřezkoumatelnost, pokud soud prezentuje odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, a toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí (rozsudky NSS z 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108, bod 37, či z 4. 3. 2015, č. j. 8 Afs 71/2012-161, bod 12). Krajský soud v projednávané věci požadavky přezkoumatelnosti soudního rozhodnutí naplnil. Je patrné, z jakých skutkových okolností vycházel, jak je hodnotil a jak interpretoval a aplikoval zákonná ustanovení.

[12] Otázkou opomenutých důkazů se již NSS také zabýval. Právu účastníka navrhnout důkazy odpovídá povinnost soudu nejen o vznesených návrzích rozhodnout, ale také – pokud jim nevyhoví – vyložit, proč navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění nepřevzal. Jestliže tak soud neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v Listině základních práv a svobod. Takzvané opomenuté důkazy, tj. důkazy, o nichž v řízení nebylo soudem rozhodnuto, případně důkazy, jimiž se soud nezabýval, téměř vždy založí nejen nepřezkoumatelnost rozhodnutí, ale současně též jeho protiústavnost (nálezy ÚS z 16. 2. 1995, sp. zn. III. ÚS 61/94, rozsudky NSS z 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008-108, nebo z 16. 7. 2024, č. j. 7 Afs 54/2023-37, bod 19). V projednávané věci tato situace nenastala. Krajský soud se k důkazním návrhům vyjádřil a odůvodnil, proč je neprovede (viz body 20 a 29 jeho rozsudku). S jeho hodnocením se NSS ztotožňuje. Nebylo ani porušeno stěžovatelčino právo se k věci osobně vyjádřit. Stěžovatelka a její právní zástupkyně se vyjádřit mohly, což ostatně učinily.

[13] K polemice se závěry, které vycházejí z posudků posudkových komisí, NSS uvádí, že dle konstantní a dlouhodobé judikatury (např. rozsudky NSS z 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, z 13. 12. 2018, č. j. 5 Ads 202/2016-29, bod 19, či z 21. 6. 2023, č. j. 1 Ads 67/2023-26, bod 17) je posouzení zdravotního stavu, potažmo invalidity, otázkou odbornou, medicínskou, k níž soud nemá potřebné odborné znalosti. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob MPSV, které za tímto účelem zřizuje posudkové komise. V posudcích se hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a dochované pracovní schopnosti pojištěnce, ale formulují se v něm i posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, zániku či dalším trvání. Tento posudek je stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku vlastní odborné erudice odkázán; proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, úplnost a přesvědčivost (rozsudky z 30. 1. 2004, č. j. 5 Ads 34/2003-82, č. 526/2005 Sb. NSS, či z 14. 12. 2017, č. j. 5 Ads 158/2016-57, bod 25). Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Z posudku musí být mimo jiné zřejmé, že zdravotní stav posuzované byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy (rozsudky NSS z 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20, bod 15, či z 13. 12. 2018, č. j. 5 Ads 202/2016-29, bod 22).

[14] Těmto požadavkům oba v soudním řízení vypracované posudky dostály, přičemž kasační tvrzení nejsou způsobilá jejich závěry vyvrátit. Zprávy MUDr. S., Ph.D., na které

stěžovatelka opakovaně odkazuje, v posudcích zohledněny byly (str. 3 a 6 posudku posudkové komise v Ústí nad Labem a str. 3, 4 a 10 posudku posudkové komise v Hradci Králové), zabýval se jimi i krajský soud. Stejně tak bylo zohledněno vyjádření stěžovatelky z 9. 7. 2025 (str. 5 posudku posudkové komise v Hradci Králové).

[15] Současně NSS poznamenává, že pokud se závěry jednotlivých posudků liší, nemusí tato skutečnost nutně způsobovat jejich nesprávnost či nepřesvědčivost. Určité rozdíly v posudkových závěrech jsou v řízení o invalidní důchod pravidlem; toliko z faktu, že posouzení ve správním řízení a řízení soudním jsou v určitých aspektech odlišná, nelze nic dovozovat. Doplnění dokazování v řízení před soudem má sloužit právě k doplnění skutkových zjištění učiněných správním orgánem (rozsudek NSS z 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, bod 17, a usnesení z 19. 3. 2024, č. j. 2 Ads 122/2023-35, bod 12, či z 30. 10. 2025, č. j. 21 Ads 118/2025-25, bod 21). V projednávané věci nechal navíc krajský soud právě pro odlišnost posudků ze správního řízení a posudku posudkové komise v Ústí nad Labem vypracovat srovnávací posudek.

[16] K námitce, že krajský soud měl vyhovět návrhu na zpracování znaleckého posudku, NSS uvádí, že vypořádal-li krajský soud řádně žalobní námitky, zhodnotil-li podrobně tvrzení stěžovatelky, a měl-li k dispozici již dva posudky, které dohromady považoval za úplné a přesvědčivé, pak nebylo na místě dokazování znaleckým posudkem, neboť neexistovaly pochybnosti, které by znalec musel svým posudkem rozptýlit (rozsudek NSS z 8. 10. 2014, č. j. 3 Ads 85/2014-24).

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. NSS proto podanou kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[18] O náhradě nákladů řízení NSS rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady přesahující běžný rámec úřední činnosti v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2026

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu